

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18 szám.

BÉKE, MUNKA, HALADÁS 1948-BAN

Az 1948 esztendővel beléptünk a magyar szabadságharc századik esztendejébe. Már-már ragyogni hitték a felszabadulni vágyó tömegek a szabadság csillagát, amikor az elnyomók hatalma kemény csapásokkal, durva üldözéssel egy évszázadra fojlotta vérbe a népek lelkében élő szabadság gondolatát.

Mit tanultunk a sok keserű csalódással eltelt évszázad alatt? Azt, hogy a teljes nemzeti felszabadulási harchoz a szociális tartalmat a munkásság, parasztság és a haladó értelmiség csatlakozása, a biztos sikert pedig ezek szervezetsége hozhatja meg. Azt, hogy a magyarság a zsarnokság erejét, mely a haladás ellen irányul, csak egyedül, elszigeletten nem képes legyőzni. Ha akkor hiányzott a munkásság és a parasztság egysége és szervezetsége, valamint osztályöntudatos jelenléte, ma ott áll az egyik, mint tudományos tanítással rendelkező, gazdag tapasztalattal bíró éharcos csapat. Edzeten a mull küzdelmeitől, munkától kérges tenyerével, legyőzhetetlen akaratával, vállalja a békevédelem nemes, de kemény feladatát a földművelés nagy láborá is. Nem szakad el löbbé a teljes felszabadulás felé haladó utló csapattól, hanem mint hű szövetségessel együtt halad, ma még az újjáépítésben, holnap, ha kell: a békéért vivandó harc mezején is!

A gazdaságszervelet tudja, mit hoz a háború és kell, hogy értékelje a békét. A háború terheit görnyedve viselte és a megmaradt erejéből együtt a munkássággal járult hozzá az újjáépítés eddigi sikeréhez.

A munkásság és a parasztság mellett mindenkinek meg kell találnia helyét, aki békét, szabadságot és jobb életet akar. Ha nem akarja újból feldulva látni gazdaságunkat, otthonainkat. Ha nem akar a bizonytalanságban ten-

gődni, részt kell vennie becsülettel az újjáépítésben, a béke védelmezésében.

Az eltelő száz esztendő megtanított még arra is, hogy a velünk együtt és körülöttünk élő népek segítsége nélkül céltalan a harcunk. Tehát a negyvennyolcban éharcosként küzdő magyarságnak szabadságharcát ma ki kell szelíteni, hogy a löbbi szabadságszerető népekkel együtt vívhassa ki a végső győzelmet.

Száz évnek kellett eltelnie, hogy a cári Oroszországból jövő reakciós erőt, a Szovjetköztársaság felszabadító harca váltsa fel. Ma a béke és boldogság nem ünnepi érzelmekből fakadó szólam, hanem a Szovjetunió által megszervezett és Európa békeszerető népei által támogatott gyakorlati megvalósítás. Ma az elnyomó szerepét az amerikai imperializmus lölli be, Angliának és Franciaországnak a

gyarmati népek kiharosításából meggazdagodott lökésai támogatják. Ha a kiépült békefront kemény és határozott támogatói vagyunk, nem leszünk magunkra szabadságunk megőrzésében. A közös erővel biztosított béke pedig a magyarságnak is új lehetőséget biztosít. Teljes egyenlőséget, szabadságot, eddig nem tapasztalt fejlődési lehetőséget, az ország közéletébe való teljes bekapcsolódást.

Az új típusú népi demokráciák kezükbe ragadják azt a zászlót, melyet 1849-ben a zsarnokság ütött ki Petőfi kezéből a segesvári csalatléren s magasan lobogtatva diadalra viszik.

Legyen 1948 a béke megszilárdításának éve!

Vezessen Petőfi szelleme a kitarló harc mezején át a lestvérség jegyében, mindnyájunk szabadságához! Imets János

Felhívás

Erdélynek területben és magyarajku népességben egyik legnagyobb vármegyéje vagyunk. Ez a tény sokszorozott felelősséggel kötelez jobb jövőnk letéteményese, a romániai magyar ifjúság iránt. Legyen erről szó most, komolyan és mély nemzetiségi sorstudjattal.

Ennek az ifjúságnak megvan már legmagasabb kulturforuma, a kolozsvári Bolyai Tudomány egyetem, az egyetlen Középeurópában, melyen az előadás a nemzeti kisebbség nyelvén folyik. Működését az állam biztosítja.

De ezen túl, a romániai magyar társadalomnak sajátos feladatai vannak! Meg kell teremtenie a lehetőségét annak, hogy minden tanulni vágyó, tehetséges magyar ifju megkapja a megfelelő képzést főiskolánkon. Nem szabad megengednünk, hogy anyagi tehetetlenség miatt elveszenek fiatal értékeink, akikre a romániai magyarság életében sorsot alakító hivatás vár.

Tudósaink, kiváló orvosaink, művelt tanáraink, képzett jogászaink és közgazdászaink érnek, nőnek ki ebből s a következő generációból, ha együttes erővel biztosítjuk ifjaink taníttatását a magyar egyetem izzó szellemi közepében. Kiki a maga erejéhez mérten vállaljon némi anyagi áldozatot ebből a célból: népünk szent jövője érdekében!

Udvarhely megyének — melynek ezidőszerint is nagyszámu hallgatója van a Bolyai Egyetemen — ki kell vennie méltó részét a magyar tehetségmentő, nevelő nemes munkából és támogatásból, mely az egész romániai magyarság összefogását kívánja meg!

Szólítjuk megyénk minden értelmiségi, munkás és földműves magyarját! Legyetek ifjúságotok mellett szilárd támaszként, hogy az is szellemi fegyvereivel a ti segítségetekre lehessen majd mindenütt, ahol dolgozni és vezetni fog.

Udvarhely megye egyetemi hallgatói szerte mindenhol a megyében, lakhelyük szerint a karácsonyi szünetekben kulturáresteket és egyéb összejöveteleket rendeznek.

Jöjjetek el rendezvényeinkre, hallgassatok meg bennünket s lássátok meg a Bolyai Egyetem jelentőségét, magyar ifjúságunk távlatait, s támogatásának szükségességét!

Mindenki biztos lehet abban, hogy a kifejtett célra szánt ideje, erkölcsi bizalma, anyagi támogatása becsületos emberi tett és örök közvagyon gyümölcsözők.

A Romániai Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége Kolozsvári Központ »Bolyai«

Udvarhelyi tagozat:
Lőrincz Ernő, egy. hallgató elnök.
Balázs Róssa, egy. hallgató-titkár.

A MNSz országos elnökének nyilatkozata

Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség új elnöke, Udvarhely vármegye képviselője, az alábbiakban körvonalazta a MNSz vidéki szervezeteinek feladatait.

Szervezeteinknek mindentől meg kell ujulniok, politikailag képzett, higgadt, tágabb látókörű, mindenekeiőt a demokráciákhoz valóban hűséges vezetőkre van szükség.

Magyar népünk művelődési, nevelési igényeinek kielégítését elsősorban a Magyar Népi Szövetség szervezetein keresztül várja.

Annyi és olyan iskolánknak kell lennie, amennyire és amilyenre dolgozó népünknek szüksége van. Olyan irodalomra és művészetre van szükségünk, amely tartalomában és formájában új, egészségesebb népi életet teremt. Vidéki szervezeteinknek egyrészt látniok kell a szükségleteket, másrészt gondosabban kiválasztaniok a szükségletek kielégítésére szánt anyagot. (Díjversenyek, színművek, műsoros és más előadások).

Gazdasági vonatkozásban vidéki szervezeteink ne országos vonatkozású elmélettekkel foglalkozzanak. Városon és falun egyaránt meg lehet találni azokat a

közel eső konkrét feladatokat,

amelyek elvégzése szélesebb népréteg javát és gazdasági emelkedését szolgálja.

A MNSz ben tömörült magyarság több, mint 70 százaléka földműves. Ez azt jelenti, hogy szilárd alapunk, a legnagyobb erőforrásunk a földművelésben van. S a földművelés keretén belül a széles dolgozó rétegben: a kis- és középgazdákban s bizony a még mindig elég sok földtelen mező gazdasági munkásban.

A dolgozó földművelés emelkedésének biztosítéka

nem az elzárkózásban van, hanem a városi dolgozókkal való szoros együttműködésben. Ha ilyen öntudatos falusi szervezeteink lesznek, bizonyos, hogy földművelésünk kérdései és nehézségei is építő erővel tudnak majd rajtuk keresztül jelentkezni a MNSz és az ország politikájában egyaránt.

A villanyvilágítás gyengeségének oka a villanykörte hiánya. Ez a helyzet is javulni fog most, mert a szövetkezetek megyei központjához 1000 db. villanykörte érkezett előadás végett.

A statisztikai összeírások végrehajtása

A gazdasági helyreállítás és pénz stabilizáció miniszteri bizottsága nagy jelentőségű határozatot hozott: 1948 január 25-től kezdődően mezőgazdasági számbavételt és népszámlálást tartanak az ország területén.

Mint a rendeletről kitudnik, az összeírások alkalmával az államvezetés pontos nyilvántartást készít mezőgazdaságunkról, az ország lakosságáról, az elpusztított épületekről, lakásokról. A munkálatok műszaki végrehajtása a Központi Statisztikai Intézet feladata, amely erre a célra igénybeveszi az állami közigazgatás egész gépezetét.

1948 január 25-én az ország egész területén megkezdődnek a mezőgazdasági számbavétel és a népszámlálás munkálatai.

A lakosság összeírásánál, a január 24-ről 25-re virradó éjjeli 0 órai helyzet lesz az irányadó.

A mezőgazdasági számbavétel január 25 és február 3 között történik.

A városokban és külvárosokban, valamint azokban a falvakban, melyek a bombázások vagy hadműveletek következtében pusztításokat vagy rongálásokat szenvedtek, a népszámlálással és a mezőgazdasági számbavételrel egyidejűleg összeírják az épületeket és lakásokat is.

Az összeszámlálás rendelkezéseit alá tartoznak az ország összes lakosai, az összes mezőgazdasági birtokosok és a köz- és magánjogi, fizikai és jogi személyek mezőgazdasági tulajdonosai.

1948 január másodikától minden megyefőnökség mellé megyei népszámlálási bizottságot állítanak fel. E bizottság tagjai a következők: A megyefőnök, mint elnök, a megyefőnökhelyettes, a mezőgazdasági kamara igazgatója, a megye főállatorvosa, a megyei tanfelügyelő, a megyei főerdőmérnök, a statisztikai hivatal egy képviselője, a megyei gazdasági ellenőrzési hivatal képviselője, a megyei Szakszervezeti Tanács képviselője.

Minden városban, a megyeszékhelyeken és olyan városokban is, amelyek nem megyeszékhelyek, városi népszámlálási bizottságot állítottak be. A megyeszékhelyeken e bizottság tagjai: a polgármester, mint elnök, a középiskolák egyikének igazgatója, a városi állatorvos, valamint a mezőgazdasági kamara, a gazdasági ellenőrző hivatal és a helyi szakszervezeti tanács képviselője.

Minden járási székhelyen járási népszámlálási hivatalt állítanak fel. E bizottság tagjai: a főszolgabíró, mint elnök, a statisztikai ellenőr, vagy ennek hiányában a központi statisztikai hivatal kiküldöttje, a mezőgazdasági felügyelő, az erdőgondnok, körzeti állatorvos, járási tanfelügyelő és a szakszervezeti kiküldött.

Minden községben községi központi népszámlálási irodát állítanak fel. E bizottság tagjai: a községi bíró vagy az időközi bizottság elnöke, mint elnök, az elemi iskolák egyikének igazgatója, egy tanító, a mezőgazdasági adminisztrátor.

Románia népi köztársaság lett!

I. Mihály király december 30-án lemondott és így Románia népi köztársaság lett.

A királyság intézménye és az alkotmány nem felel meg többé az új gazdasági, politikai és szociális követelményeknek.

A dolgozók egysége biztosítja a népi köztársaság erejét, mely jólétet és fejlődést jelent.

Emil Bodnaras az új hadügyminiszter

Új hadseregünknek hozzá kell járulnia a demokrácia utját járó más népek védelméhez is

Az uralkodó Bodnaras Emil miniszterelnökségi államtitkárt honvédelmi miniszterre nevezte ki. Az új honvédelmi miniszter már le is tette a hivatali esküt.

Az új hadügyminiszter a román partizánalakulatok vezetője, és a Tudor Vladimirescu-hadosztály egyik szervezője volt.

Új vezérkari főnök a nagyvezérkar élén

Emil Bodnaras, az új hadügyminiszter a nagyvezérkar élére Pretorian Silviu tábornokot nevezte ki. Jonaşcu tábornok, a nagyvezérkar eddigi főnöke más beosztást kapott a hadseregben. Bodnaras jelenlétében vasárnap iktatták be hivatalukba a hadügyminisztérium új államtitkárát.

Vasile Lascăr tábornokot, az eddigi hadügyminisztert, valamint Damaceanu tábornokot hadsereg-vezérfelügyelőkké nevezték ki. A katonai törvénykezés módosításáról szóló javaslat elkészült. A törvényjavaslatot Emil Bodnaras hadügyminiszter, a jövő hét folyamán fogja benyújtani a képviselőháznak megszavazás végett.

A gyermek-nyaralattal utóhangja

A jól sikerült gyermek nyaralattal után azok az udvarhelyi asszonyok, akiknek gyermekei olyan jó erőben és kedvben érkeztek vissza Magyarországról, hálájuk jeléül kedves és finom kézimunkákat küldöttek a Nemzeti Segély Összegyűjtő Központja vezető asszonyainak, azért a szeretetteljes munkáért, amit ebben az ügyben végeztek. Az ajándékért a következő és a jövőre is biztatást tartalmazó, szíves válasz érkezett Budapestről.

Kedves Asszonytestvéreim!

A Nemzeti Segély gyermekosztályában dolgozó három munkatárs részére juttatott kézimunkáért hálás köszönetet mondunk.

A gyermekek üdültetése körül végzett munkát teljesen önzetlenül és nagy szeretettel végeztük. Nem számítottunk érte semmiféle külön köszönetre. Éppen ezért a kedves meglepetés nagy örömet szerzett nekünk. A kézimunka nemcsak szépségeért, hanem főleg azért fog legszebb emlékeink közé

tartozni, mert azokat a székelyudvarhelyi asszonyok nekünk készítették.

Abban a reményben, hogy a jövőben még többször fogunk együtt dolgozni, küldjük újlag köszönetünket és szeretetteljes üdvözlőnként:

(Aláírások)

A bolgár miniszterelnök január 15-én Bukarestbe érkezik

Szófia-i jelentés szerint Dimitrov bolgár miniszterelnök január 15-én Bukarestbe érkezik, hogy itt aláírja a bolgár-román barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt.

Újabb engedmény Magyarországnak a Szovjetuniótól

Puskin, a Szovjetunió magyarországi követe jegyzékben közölte Molnár Erik magyar külügyminiszterrel, hogy a Szovjetunió a magyar kormány kérésére hazzájárult ahhoz, hogy Magyarország 1947 helyett 1948-ban szállítsa le a jóvátétel fejében járó hatszáz ezer mázsa búzát.

Jöjjön el a Magyar Népi Szövetség kulturcsoportjának Szilveszteri Kabaréjára

31-én este 8 órára a moziterembe. Belépés 30 lej. Akiknek nem jutott meghívó, azok 31-én este 6 órától a mozi pénztáránál válthatnak jegyet. **Előadás után** csak tíz lépés a MNSz kulturcsoportjának **b á l l a**, ahol szereplő színészekkel együtt töltheti a Szilvesztert. Belépés a bátra 20 lej.

A gyermekvédelmi bizottság

Székelykeresztúron is megalakult. Az alakuló gyűlés lelkesedéssel és a célkomolyságához mértén vette tudomásul a kiadott utasításokat s a bizottságot a következőképpen alakította meg:

Elnök Moldován Sándor főszolgabíró. Alelnök Szilasi András dr. és Csiki Erzsébet. Főtitkár Dönes Franc dr. Az intézményi osztály titkára Gálffy Irén. A kantinek osztály titkára Dombi Aranka. Egészségügyi osztály titkára Nagy Endre dr. Tanulmányi és adatgyűjtő titkár Gygyi Gábor. Sajtó és propaganda titkár Bartha Zsigmond. Pénzügyi és gazdasági titkár Szabados Sándor.

A bizottság azonnali intézkedéseket fogantatott és minden remény megvan, hogy munkáját minden téren siker és megelégedés fogja koronázni. Erre kezeséget nyújt a megválasztottak közismert és a közösségi munkákban mindig tevékenykedő személyisége. *B. Zs.*

SPORT

A Dinamó asztali tenisz és sakk-szakosztályai jólsikerült házi versenyt rendeztek a ref. kollégium, rom. kath. gimnázium és az ipari liceum részvételével.

Az asztali tenisz csapatbajnokságban első lett az ipari liceum 9 ponttal, 2 ik a Dinamo 7 ponttal, 3 ik a ref. kollégium 5 ponttal, 4 ik a rom. kath. gimnázium 3 ponttal. Egyéni bajnok lett Gyarmathy I.

A sakk csapatbajnokságban 1.) a Dinamó 127 ponttal, 2.) a ref. kollégium 100 ponttal, 3.) a rom. kath. gimnázium 30 ponttal, 4.) az ipari liceum 0 ponttal. Egyéniben 1.) Bartha Zoltán kollég. 42 ponttal, 2.) Kustár Lajos Dinamo 38 pont, 3.) Uzoni János kollég. 36 pont, 4.) Darzi László Dinamo 27 ponttal.

A lábbeli készítői teke csapata 211:206, vagyis öt fával győzött az UMTE teke csapata felett.

— **Biró Sándor** gyász. Nagy gyász sújtotta váratlanul Bró Sándor nyugalmazott ref. kollégiumi tanárt. Felesége december 26-án Felsőboldogfalván elhunyt. Az általánosan tisztelt és nagyrabecsült tanár gyásza a legszélesebb körben mély részvételt keltett.

— **A Magyar Népi Szövetség kányádi szervezetének ifjúsági csoportja** december 26-án műsoros estélyt rendezett. Mester József igaztanító rendezésében előadták Csepreghi: Sárka csikó c. népszínművét. A lelkes, fiatal szereplők egytől egyig nagyszerű alakítással és tökéletes összjátékkal bizonyították be, hogy tehetséges székely ifjúságunk kellő irányítás mellett értékes kulturmunkát íjthet ki. Az előadás után Toró Domokos községi bíró rövid beszédben köszönte meg a szereplők, rendezők fíradhatatlan munkáját és a MNSz megyei szervezetének támogatását. A nagyszerű előadást reggeliző társ tánc követte.

x Eladó egy négy szobás ház. Érdeklődni lehet Kossuth uca 52 szám.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhely.